

A Maros az elmúlt tíz évben Romániának kedvezett

Fél hektárral kisebb lett Magyarország területe

A folyó nem csak ilyenkor, áradás idején rombol – akkor is formálja a partját, ha visszatér a mederbe

Fotó: Gyenes Kálmán

Ötezer négyzetméterrel csökkent tíz év alatt Magyarország területe ott, ahol a Maros a határ. A folyónak nem a közepén, hanem a hajózótján húzódik a vonal, ez pedig mindig mozgásban van: a Maros állandóan formálja a medrét. Ezért tízévente újból megméri, hol is húzódik a határ. Nem kizárt, hogy a következő évtizedben a Maros visszaadja, amit elvett.

A különös természeti jelenségre – amelyről lapunk már korábban is írt – most egy román topogedéta, Pavel Brebu nyilatkozata nyomán figyelt fel a sajtó mindkét országban. A román szakember arról számolt be, hogy az elmúlt tíz évben ötezer négyzetméterrel nőtt Románia területe ezen a határszakaszon. Ez persze nem nagy terület, fél hektár, vagyis valamivel kisebb, mint egy futballpálya. Románia és Magyarország között 22 ezer 246 méteren keresztl a Maros a határ.

– Azt én is tanúsíthatom, hogy ez egy folyamatosan mozgó vonal – avat be a különös jelenség természetrajzába Andó Mihály, az Atikövizig főmérnöke. – Azt, hogy éppen hol húzódik, tízévente állapítják meg egy állami hivatal geodétái, a határőrök jelenlétében, a mi szakértői közreműködésünkkel, épp idén aktuális a következő mérés. Én jelen voltam a

tíz évvel ezelőtti alkalommal, és a húsz évvel ezelőttnél is. Ilyenkor valóban kiderülhet, hogy egy-egy sziget hová is tartozik éppen.

A hajózót megállapítására ezen a folyón a határhúzás miatt van szükség, motorcsónakoknál nagyobb jármű nemigen jár ezen a folyón. A Maros rendkívül intenzíven bontja és építi a partját, ott, ahol rombol, idővel nagy darabok szakadhatnak le, és így módosulhat azokon a helyeken a meder mélysége, a sodrás és így a hajózót is. Előfordul nyáron, hogy a part mellett mély a folyó, beljebb viszont csak tizenöt centis a víz – mondjuk húsz méteren át –, aztán a tulsó oldal felé közeledve megint mélyül.

Tényleg más feladat egy olyan határt őrizni, amelyik folyamatosan változik, mint egy olyat, amilyen mondjuk a két Komáromnál húzódik: ott a híd közepén lévő jel mutatja, hol kezdődik Szlovákia – véli Kunos Gyula mérnök-százados, az orosházi határőr-igazgatóság tisztje. Azt mondja, az például alighanem határrendszértésnek számít, amikor egy apátfalvi csónakos horgász az éj leple alatt áttevez a román oldalra, csak azért, mert a márna ott hajlandó enni. Viszont megtörtént – és egy ellenőrzés alkalmával kiderült – már az is, hogy egy romániai halász a magyar oldalon rakta le a varsáit.

Annak, hogy hol húzódik a határ, mostaná-

ban egyre kisebb a jelentősége. Ám volt olyan időszak, amikor ezt még nem így nézték.

– Fiatal koromban – ezek szerint – én is követtem el határrendszértést, mert a barátaimmal Apátfalváról abban a hiszemben eveztünk hazafelé, hogy itthon vagyunk, később vált világossá, hogy menet közben egyszerű kétszer átléptük az országhatárt – állapítja meg tárgyilagosan Domokos László, a makói könyvtár nyugalmazott igazgatója.

Nekik a későbbi ijedségen kívül még bajuk nem esett, egy, a baráti körbe tartozó szerelmespár azonban bajba került. Átveztek a túloldalra, és nem tudták, hogy az már nem Magyarországhoz tartozik. A román határőrök úgy, furdóruhában bevették őket, és csak egy nap múlva térhettek haza, miután tisztázódott, hogy jóhiszemű tévedésről van szó.

A romániai forradalom előtt pedig itt még szigorúbban őrizték a partot, mint ma, mert sokan a Maroson átúszva szöktek Magyarországra. Ma más a helyzet. Várhatóan néhány évvel belül itt is épül egy híd – a meglévő pillérek – Magyarországon és a túloldali Ócsanád között. Ha Romániát is fölveszik az unióba, itt megindul a közlekedés a tervek szerint. Akkor pedig már annyi jelentősége sem lesz a határnak, mint ma.

BAKOS ANDRÁS

A tizenötödik szerkesztőség

SZÁVAY ISTVÁN

A jelen a múlt velünk élő kockáiból épül, melyek mintegy intézményesült elemekként szervezik mindennapjainkat, teremtik meg életünk kereteit. Szegeden a Stefánia fája, a múzeum, a Somogyi-könyvtár, a Tisza fölött átívelő hidak, a belváros eklektikus képe, a sugárutak-körutak gyűrűs-sugaras rendje velünk élő, minduntalan megújuló történelemként teremtik meg az élet kereteit. Talán nem túlzás, hogy lapunkkal, a Délmagyarországgal együtt.

Nincs város a vidéki Magyarországon, amelyben 96 esztendője alapított újság működne. Nincs megye, ahol 1910 óta ugyanaz a lap szólna az olvasóhoz. A kivétel mi vagyunk. Szegeden 1910. május 22-én újtára indult egy újság, a Délmagyarország, amely valamiféle szellemi állandóságot teremtett e régióban.

Pedig rengeteget változott a lap, s e változások sora volt túlélésnek egyik záloga. Indulásakor a literátus újságírás nemes – és akkor nagyon is élő – hagyományait követte azáltal is, hogy a kor irodalmi életének legjobbait válogatta szerzőinek sorába. Aztán az első világháború megtanította a lapot az élesebb hangvételre, arra, hogy az emberekre figyelve építsen új világot, sokszor túllépve a hivatalosságon, szembefordulva annak a valóságot elfedni akaró igyekezetével. És ez a hang tovább éleződött a 30-as évek mind súlyosabb szociális feszültségeinek idején, a zsidótörvények minden magyar hagyományt megcsúfoló obszcenitásával való szembefordulásban, a II. világháborús német szövetség iránti kételeg megfogalmazásában.

Igaz, mindezzel azt is elérte a DM, hogy az 1944-es német megszállás idején betiltásák, de őszinte és önálló hangvételével egyben elévülhetetlen érdemeket szerzett az olvasók között. És alighanem ez a tőke volt az, amely elősegítette, hogy olvasói az 1950-es, 60-as évek káfkai világában is ragaszkodjanak a színtelenné és erőtlenné vált újsághoz, amely túlélve e kort a 70–80-as években ismét az akkori idők hazai sajtójánál nyitottabban, őszintebben szólt bajainkról. Bizonyoságot téve ezzel arról, hogy a rengeteg változás közepette volt egy állandó eleme a Délmagyarországnak. Az a polgári kurázi, melynek részeként az önálló gondolkodás és az emberség végigkísérte a lap történetét, közel száz éven át életben tartva a Délmagyart, kivétellessé téve ezzel az időközben elhullott szegedi lapok hosszú sorában.

Mára a folyamatos megújulások eredményeként egy minden szempontból korszerű, színes és érdekes újságja van Szegednek, amely most – elhagyván a Stefániát – 96. életévének tizenötödik, ám első saját tulajdonban lévő szerkesztőségébe költözik. Megőrizve egyben állandóságot adó szellemi-erkölcsi értékeit.

Szegeden az országos marketingkonferencia

Elkezdődött tegnap a 16. országos marketing konferencia a szegedi Novotelben. Tizenhat év telt el azóta, hogy 1990-ben Szeged adott otthont az akkor újonnan megalakult szövetség első konferenciájának. A Tisza-parti város a kétnapos rendezvényen mintegy 200 szakembert lát

vendégül az ország minden pontjáról. A kétnapos rendezvényen az ország legjobb szakemberei előadásokban a vállalkozások tudatos fejlesztésének kérdéseivel foglalkoznak. Azzal, hogy a marketing hogyan kínálhat hatékony módszereket az üzleti siker megalapozásához.

Kedden lejár öt Csongrád megyei politikus mandátuma

Négy szegedi és egy makói honatya búcsúzik

Csongrád megyéből öt képviselő hat-hat havi végkielégítéssel búcsúzik az országos politikától.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Jövő hét kedden, az új országgyűlés megalakulásával, három fideszes, egy szocialista és egy független Csongrád megyei képviselő búcsúzik mandátumától. Gazdag János (MSZP) 1994–98 és 2002–2006, Balogh László (MDF, független), Bartha László (Fidesz-MPSZ) és Rákos Tibor (Fidesz-MPSZ) 1998–2006, Dobó László (Fidesz-MPSZ) 2002–2006 között volt képviselő. A parlamenttől búcsúzó politikusoknak május 16-án a mandátumukkal együtt megszűnik mentelmi joguk is. A volt képviselőket hathavi végkielégítés illeti meg, de előtte vagyonynyilatkozatot kell tenniük, valamint le kell adniuk diplomata útlevélüket és az Országgyűlés Hivatalától kapott laptopjukat. Az utóbbit 74 ezer forintért megvásárolhatják.

A jogszabály szerint a volt képviselőknek 210 ezer, áprilistól 220 ezer 800 forintot illetményalapjuk és a pótdíjak előző hathavi átlagának megfelelő jutást folyósítanak fél éven keresztül, vagy egy összegben. Akik elmúltak 57 évesek, vagy november 16-ig betöltik 57. életévüket és most nem kaptak parlamenti mandátumot, jogosultak öregségi

nyugdíjra is. A Csongrád megyei politikusok közül ez csak Gazdag Jánost érinti. A politikusok kiegészítette lapunk információit: nemcsak a leköszönő, hanem az aktív képviselőknek is felajánlotta az Országgyűlés Hivatala a négy évig használt laptopok megvásárlását, amivel ő élni fog és a telefont is megveszi. – Nem ér annyit a laptop, de olyan személyes adatokat tartalmaz, hogy egyszerűbbnek látom megvásárolni – mondta Gazdag János.

Hozzá hasonlóan Balogh László is ugyanazzal magyarázta, hogy miért vásárolja meg a laptopot, ami szerinte sem ér több mint hetvenezer forintot. Az MDF-es majd független képviselő nyolc év után nem lesz tagja a parlamentnek.

– A közvélemény pontos tájékoztatása érdekében érdemes összevetni az Európai Unió egyes tagállamaiban dolgozó képviselők díjazását – hívta fel a figyelmet Géczy József, az Országgyűlés mentelmi, összeférhetetlenségi és mandátumvizsgáló bizottságának elnöke. Géczy megjegyezte, e tekintetben az unió 25 országa közül a magyar képviselők az utolsó, a huszonötödik helyen állnak, míg a gazdaságfejlettségi szintjét alapul véve Magyarország a 12–20. helyet foglalja el. Géczy hozzátette: a csatlakozásra váró országokban, Romániában, Bulgáriában és Horvátországban is jóval magasabb a képviselők tiszteletdíja, mint hazánkban.

Frank szerint veszélybe került a szentesi betegek biztonsága

Forró a talaj a vérellátó alatt

Sürgősen át akarja adni az Országos Vérellátó Szolgálat a szentesi központját a megyei önkormányzatnak. Az átvételről ezután tárgyalnak, ám az OVSZ főigazgatója tegnap úgy döntött, megtiltja a szentesieknek, hogy vércsoport-meghatározást és vérválasztáshoz szükséges vizsgálatokat végezzenek. A döntést – az ÁNTSZ, a kórházigazgató és a megyei közgyűlés elnök heves tiltakozására – délután visszavonta.

– A betegellátás biztonsága forog veszélyben, olyasmi történt, amelynek következményeiért nem vállalom a felelősséget – mondta tegnap délután néhány perc alatt összehívott sajtótájékoztatóján Frank József, a megyei közgyűlés elnöke. Mint kifejtette, a szentesi kórház rentábilisan működő vérellátó osztályát 1999-ben – Mikola István egészségügyi miniszter döntése nyomán – az akkor létrehozott új országos intézményhez csatolták, mint területi központot. Az Országos Vérellátó Szolgálat ingyen kapta használatba a megyei önkormányzattól az épületet és az eszközöket: az átvétel ellen nem volt apelláta. Most áprilisban viszont az OVSZ főigazgatója, Miskovits Eszter közölte: a szentesi központot visszavonják a kórházat fenntartó megyének. Mivel Frank szerint ez nem megy ilyen egyszerűen – meg kell állapodni a részletekről, az anyagiakról, a dolgozók munkaviszonyáról, s úgy hírlik, jó néhány használhatatlan műszert is át akar adni

az OVSZ – a közgyűlés úgy határozott, május 17-én tárgyalnak az átvételről. A főigazgató ezt az időpontot elfogadta, viszont tegnap elküldött egy faxot, amelyben arról tájékoztatta Frankot, a közgyűlés döntéséig a szentesi kollégáinak megtiltotta, hogy vércsoport-meghatározást és vérválasztáshoz szükséges vizsgálatot végezzenek. Ez Frank József szerint nyomásgyakorlás. Az elnök úgy nyilatkozott, ez a döntés veszélyezteti a betegellátás biztonságát, és nem hitte volna, hogy egy egészségügyi intézménynél ilyesmi meg-

történhet. Az OVSZ-nél senkit sem tudunk elérni tegnap, ám amikor fél hatkor felhívtuk Fenyves Ernőt, a szentesi kórház megbízott igazgatóját, megtudtuk, hogy az elnök délutáni sajtónyilatkozata után fölgyorsultak az események. Az ÁNTSZ megyei intézete egyeztetett az ügyben az OVSZ-szel, a megyei elnökkel és vele, ezután az OVSZ főigazgatója visszavonta a kifogásolt döntést. Ezt a hírt Fenyves is megkönnyebbüléssel fogadta.

B. A.

A szentesi intézményt a minisztérium elvette a megyétől, az OVSZ most visszavonta – mégpedig gyorsan

Fotó: Tésik Attila